

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 7Co/19/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7816206412
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 08. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Frederika Zozuláková
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2017:7816206412.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Frederiky Zozulákovvej a členov senátu JUDr. Agnesy Hricovej a JUDr. Imricha Volkaia v právnej veci oprávnenej G. W. nar. XX.X.XXXX bývajúcej v P. na C. ulici č. XX zastúpenej matkou M.5 zastúpenému JUDr. Ladislavom Korfantom advokátom so sídlom v Rožňave na ulici Cyrila a Metoda č. 4 v konaní o zvýšenie výživného o odvolaní oprávnenej proti rozsudku Okresného súdu Rožňava z 9.11.2016 č.k. 11Pc 4/2016-125 takto

rozhodol:

Zrušuje rozsudok a vracia vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zmenil rozsudok Okresného súdu Rožňava z 15.1.2015 č.k. 5P 243/2012-163 tak, že zaviazal povinného B. W. prispievať na výživu oprávnenej G. W. po 180 € mesačne. V prevyšujúcej časti návrh zamietol.

2. Rozhodol tak na základe návrhu oprávnenej doručeného súdu 06.09.2016, ktorým sa domáhala, aby súd zaviazal povinného prispievať na jej výživu zvýšeným výživným 350 € mesačne, ako aj určenia jednorazového príspevku 300 € od povinného v mesiaci august pred nástupom do školy, ktorý použije na čiastočné pokrytie výdavkov súvisiacich s postupom do ďalšieho ročníka. Návrh odôvodnila tým, že od 1.9.2016 je študentkou prvého ročníka Lekárskej fakulty UPJŠ v Košiciach, o čom predložila potvrdenie o návšteve školy. Zvýšené potreby má v dôsledku prípravy na štúdium na vysokej škole, nástupom na vysokú školu, štúdiom na škole, rastom a dospievaním. Uviedla výdavky na prípravné kurzy na UPJŠ 700 €, pravidelnú účasť na kurzoch, poplatky súvisiace s podávaním prihlášok na vysoké školy, účasťou na prijímačkách, cestovné, ubytovanie, strava - 400 €, poplatky súvisiace s nástupom na fakultu - študentský preukaz 25 €, zápisné do knižnice 8 €, knihy do prvého ročníka 216 €, internát 71 €, obedy, pomôcky (ďalšie knihy, pinzety, plášte), cestovné, notebook, telefón, poisťka 30 €, vreckové 100 €, ďalšie výdavky ako stravu, hygienické potreby, kozmetiku, farbu do tlačiarne, oblečenie, výdavky súvisiace so zdravotnou starostlivosťou - zubár, záujmy a koníčky. Uviedla, že žije s mamou, ktorá má jeden príjem a okrem nej sa stará aj o staršiu sestru M., ktorá je tiež študentkou vysokej školy a to Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre. Povinný je poberateľom dvoch príjmov, renty 700 € a príjmu zo zamestnania 2.200 €.

3. Povinný vo vyjadrení k návrhu poukázal na jeho zjavnú nedôvodnosť s poukazom na to, že návrhy na zvýšenie výživného podáva za obidve dcéry ich matka a viac rokov spätne sa domáha zvýšenia výživného na cca 350 €, čím zjavne sleduje to, aby nemusela prispievať na výživu dcér sama aj napriek tomu, že je na tom lepšie ako on. Súhlasí so zvýšením výživného maximálne na 150 € a nesúhlasí s jednorazovým príspevkom, ktorý je nedôvodný. Ohľadne výdavkov, ktoré vznikli pred podaním návrhu poukazuje na úpravu vyplývajúcu zo Zákona o rodine, podľa ktorého spätné určenie výživného neprichádza do úvahy. Napokon uvedené výdaje sú neúmerne a nie sú podložené listinnými dôkazmi. Poukázal na to, že matka oprávnenej má celkovo lepšie zárobkové možnosti, schopnosti ako

aj majetkové pomery. Navrhol, aby oprávnená svoje hlavné výdavky doložila písomnými dôkazmi, aby sa k nim mohol vyjadriť .

4. Konajúci súd uviedol, že vo veci nariadil pojednávanie, na ktorom sa oprávnená aj povinný vyjadrili k podanému návrhu a následne vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, ich zástupcov, ako aj oboznámením a prečítaním rozsiahlych listín predložených a produkovaných účastníkmi. Na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že návrh oprávnenej na zvýšenie výživného je čiastočne dôvodný. Oprávnená zotrvala na podanom návrhu, nakoľko povinný pracuje v kamiónovej doprave, kde má slušný plat a zároveň poberá mesačnú rentu, ktorá sa mu pravidelne zvyšuje. S matkou sú rozvedení viac ako desať rokov. Krátkou cestou predložila vyčíslené pravidelné mesačné výdavky. Povinný zotrval na všetkých dôvodoch uvedených vo vyjadreniach k podanému návrhu a navrhol zvýšiť výživné zo 135 € na 145 € mesačne, nakoľko má vyživovaciu povinnosť okrem navrhovateľky k ďalším dvom osobám. Rozsudkom 4C 63/2014 bol zaviazaný prispievať na výživu oprávnenej M. W. 180 € mesačne a zároveň na zaplatenie nedoplatku na výživnom v sume 1.080 €. Uviedol, že má minimálnu mzdu od 360 € do 395 € a zvyšok tvoria diéty, ktoré keď nepracuje, nepoberá. Dal do pozornosti predchádzajúce konanie, v ktorom uvádzal, že v predchádzajúcom roku nepracoval 127 dní. Zároveň poukázal na skutočnosť, že je poberateľom renty zo zdravotných dôvodov a k tomu sa pridala aj choroba srdca a vysoký krvný tlak. Z predložených listín a to pracovného hodnotenia matky oprávnenej, mzdových listov, potvrdenia Lekárskej fakulty UPJŠ v Košiciach, opisov mzdových listov povinného, predložených pokladničných dokladov, faktúr, príjmových dokladov, potvrdení o uskutočnených medzibankových prevodoch, ročného zúčtovania preddavkov na daň, osvedčenia o dedičstve v prospech zástupkyne oprávnenej, rozhodnutia Sociálnej poisťovne, Ústredie Bratislava o priznaní a zvýšení renty a oboznámením sa s pripojenými spismi Okresného súdu Rožňava 5P 243/2012 a 5P 89/2011 zistil, že oprávnená je študentkou prvého ročníka Lekárskej fakulty UPJŠ v Košiciach s čím sú spojené jej zvýšené výdavky. Matka oprávnenej a zároveň jej splnomocnená zástupkyňa v období od januára do septembra 2016 dosahovala priemernú čistú mzdu 698 €. U povinného bola čistá mzda v rovnakom období 537,75 € a renta zo Sociálnej poisťovne predstavuje 671,80 €. Po vyčíslení nákladov matky oprávnenej ako aj povinného a s prihliadnutím na počet vyživovacích povinností u oboch určil povinnému výšku výživného na plnoletú oprávnenú 180 €. Pri určovaní výživného neuplatňoval len čistý mechanický výpočet vychádzajúci z čistého príjmu, ale rovnako prihliadol na majetkové pomery povinného, ako aj jeho náklady spojené s cestovaním za prácou do zahraničia a jej výkonom. Uvedené náklady posudzoval vo vzájomnej súvislosti s odôvodnenými potrebami oprávnenej, ktorá pokračuje v príprave na budúce povolanie štúdiom na vysokej škole. Zobral tiež zreteľ na to, že povinný okrem určeného výživného sa iným spôsobom nepodieľa na zabezpečení potrieb oprávnenej. Vychádzal tiež z premisy, že voči oprávnenej má vyživovaciu povinnosť aj jej matka a prihliadol aj na množstvo produkovaných listinných dôkazov už aj v predchádzajúcich konaniach, ktoré sú takmer identické s listinami predloženými v tomto konaní. Právne posúdil vec podľa § 62 ods. 1, 2, 5, § 75 ods. 1, § 78 ods. 1, 3 Zákona o rodine a uviedol, že vzhľadom na vyššie uvedené mal preukázané, že od poslednej úpravy výživného došlo k takej zmene pomerov na strane oprávnenej tým, že je študentkou prvého ročníka vysokej školy, čím došlo k zvýšeniu jej nákladov najmä na cestovanie, ubytovanie na internáte, ako aj výdavky na učebnú literatúru, preto návrhu na zvýšenie vyživovacej povinnosti pôvodne určenej vo výške 135 € čiastočne vyhovel a zvýšil výživné na 180 € s tým, že v prevyšujúcej časti návrh zamietol z dôvodu, že navrhovanú sumu vo výške 350 € považoval za neprimeranú vzhľadom na vykonané dokazovanie. Zároveň nepriznal oprávnenej uplatnený nárok na platenie jednorazového finančného príspevku v sume 300 € v mesiaci august vždy pred nástupom do školy ako neodôvodnený a neprimeraný, ktorého priznanie z vykonaného dokazovania nevyplývalo. O povinnosti nahradiť trovy konania nerozhodoval s poukazom na § 56 CMP.

5. Proti tomuto rozsudku podala v zákonnej lehote odvolanie oprávnená a navrhla, aby odvolací súd prehodnotil rozsudok a vyhovej jej návrhu na zvýšenie výživného minimálne na 300 €, ktorá suma čiastočne pokryje jej životné a študijné náklady, ktoré sú vyčíslené v priloženej tabuľke a činia cca 546 €. Ďalšie nevyhnutné náklady v minimálnej výške 240 € jej pokryje matka, ktorá sa o ňu stará rovnako ako o jej staršiu sestru študujúcu v Nitre. Žiadala zvýšiť výživné od septembra 2016, kedy podala návrh na zvýšenie výživného a zaviazat' povinného zaplatiť nedoplatok na výživnom od septembra 2016 jednorazovo, čo súd prvej inštancie pri vynesení rozsudku neuviedol. Uviedla, že aj keď súd prvej inštancie vykonal potrebné dokazovanie, nesprávne posúdil a určil výšku výživného na 180 €. Takéto zvýšenie je vzhľadom k možnostiam, schopnostiam a majetkovým pomerom povinného nízke a neprimerané. Zároveň takáto výška výživného nezodpovedá ani jej reálnym potrebám. Poukázala na

mesačný príjem povinného 2.400 € (700 € renta, 1.700 € príjem ako vodič MKD), vlastníctvo dvoch osobných motorových vozidiel, bytu v osobnom vlastníctve, rodinného domu, ktorý v roku 2016 predal za 40.000 €, čo súd prvej inštancie nebral vôbec do úvahy. Ďalej poukázala na svoje výdavky, na internát 71 €, mobil a internet 20 €, školské obedy 50 €, školské potreby 40 €, MHD 10 €, cestovné 50 €, knihy do prvého ročníka 350 € (35 € mesačne) s tým, že do každého ročníka si bude musieť kúpiť nové knihy, preto žiadala aj o jednorazový príspevok 300 € v auguste, čo súd zamietol ako neodôvodnené a neprimerané napriek tomu, že doklady o zakúpení kníh v konaní predložila. Jej ďalšie výdavky sú na stravu, poisťku, hygienické potreby, kozmetiku, oblečenie, zdravotné ošetrovanie, koníčky, iné spoločenské podujatia a podobne. K odvolaniu pripojila rozpis svojich výdavkov.

6. Povinný vo vyjadrení k odvolaniu navrhol rozsudok ako vecne správny potvrdiť. Poukázal na to, že zvýšené výživné 180 € je veľmi vysoké, nakoľko je osobou s podlomeným zdravím, značnými zdravotnými problémami srdcovými, chorobou z povolania a tak ďalej s tým, že v apríli je objednaný na operáciu do Košíc o čom pripája potvrdenie z chirurgickej ambulancie. Okrem toho má vysoké náklady a vyživovacia povinnosť k trom osobám, jednak k navrhovateľke ako aj k jej sestre M. W., na ktorú má prispievať tiež 180 € mesačne a manželke A. W., ktorá má vážne zdravotné problémy, nepracuje a je bez akéhokoľvek príjmu. O jej zdravotnom stave boli predložené lekárske potvrdenia, je vedená ako uchádzačka o zamestnanie a je to uvedené aj v rozsudku 4C 63/2014. Domnieva sa, že pre navrhovateľku malo byť určené nižšie výživné s poukazom na to, že jej staršia sestra je študentkou štvrtého ročníka vysokej školy v Nitre a má vyššie náklady na cestovné, mesačne 60 € ako aj zvýšené zdravotné náklady, čo je 50 €. Navrhovateľka tieto náklady nemá, nakoľko logicky z Rožňavy do Košíc a späť má ako študentka bezplatnú vlakovú dopravu, tak ako aj iní študenti. Ďalej poukázal na to, že v čase predchádzajúceho rozsudku z 29.4.2013, kedy bolo zvýšené výživné na navrhovateľku na 130 € mesačne, jeho manželka mala príjem z titulu opatrovania svojho chorého a prestarého otca, za čo poberala mesačne 155,60 €. Jej otec následne zomrel, čo považuje za podstatnú zmenu pomerov. V čase predchádzajúcej úpravy výživného matka navrhovateľky dosahovala čistý zárobok 559 € a jej terajší zárobok je 698 € mesačne, čo je podľa jeho názoru tiež podstatná zmena pomerov. Obe jeho dcéry žijú na vysokej úrovni, majú aj vodičské oprávnenia, ani jedna v lete cez prázdniny nikde ani len brigádnicky nepracuje, aby si niečo zarobili tak ako iní študenti. Všetky ňou uvádzané výdavky sú podľa jeho názoru nadsadené. Rovnako k nej má vyživovacia povinnosť aj jej matka, ktorej majetkové pomery sú oveľa lepšie a neporovnateľné s ním. Vlastní trojizbový byt v Rožňave, vynovený, je vlastníčkou jednej polovice rodinného domu s dvoma bytmi s tým, že vlastníčkou jedného bytu je ona a druhého jej sestra, tiež je vlastníčkou záhrady v 1/2 o výmere 1.026 m² v kat. úz. Nadabula, je vlastníčkou auta značky Opel, nemá žiadnu pôžičku. Na deti poberať rodinné prídavky ako aj úľavu na dani. Pokiaľ ide o byt uviedol, že dlhé roky bývali v nájomnom byte v Rožňave, ktorý chceli ešte s manželkou odkúpiť od vtedajšieho majiteľa Korscha, s ktorým uzavreli zmluvu o budúcej zmluve, čo bolo preukázané aj v konaní vedenom na Okresnom súde Rožňava 4C 63/2014. Menovaný C. však zomrel pred uzavretím riadnej zmluvy, ostalo po ňom veľa dlhov a oni byt nenadobudli. Zaplatili mu na pôžičku zálohu, ktorú musia splácať. Po rodičoch manželky mali staršiu domovú nehnuteľnosť v Krásnohorskom Podhradí, kde však nemohli bývať, lebo tam nebola ani teplá voda a boli potrebné vysoké investície, aby bola obývateľná a keďže chceli odkúpiť byt, v ktorom veľa rokov bývali v Rožňave, mienili tento dom odpredať, aby získali na kúpu bytu. Odpreдали ho v roku 2015 a za tieto finančné prostriedky kúpili byt v Rožňave v pôvodnom zlom stave, preto museli previesť výmenu okien, prerobiť kúpeľňu, podlahy a kúpiť nábytok. Všetky peniaze boli použité na bývanie, teda sa tým nezmenila ich finančná situácia. Pokiaľ ide o vlastníctvo auta, má staré osobné auto Passat Combi, rok výroby 2006, ktoré má teraz hodnotu najviac 2.000 €. Auto musel kúpiť, aby sa mohol prepravovať do práce v zahraničí a potom domov. Jeho príjem činí celkovo 1.100 €, nie ako uvádza navrhovateľka s tým, že poberať rentu 671,80 € za prácu v bani a chorobu z povolania, pretože má podlomené zdravie. Napriek tomu je nútený pracovať aj na úkor zdravia, pretože v Rožňave zatiaľ nemá prácu, je tu aspoň 30% - tná nezamestnanosť. U zamestnávateľa má mzdu cca 530 €, keď pracuje a poberať diéty. Diéty poberať len za prácu v zahraničí, teda keď je v práci. V roku 2014 mal vykázané diéty - náklady na stravu v priemere 845 € mesačne, čo je na pracovný deň okolo 45 €. Preukázateľné náklady na stravu a ďalšie súvisiace veci sú vyše 40 €. Ceny v iných krajinách EÚ sú vyššie ako na Slovensku. Na cestách má presne určenú trasu a môže sa zastavovať väčšinou iba na pumpách, kde si kupuje stravu, vodu, platí za WC, sprchovanie. Pokiaľ nepracuje, niekedy aj niekoľko týždňov, dostáva len minimálnu mzdu bez diét. Vyjadril názor, že diéty, ktoré dostáva za pracovné cesty v zahraničí nie sú príjmom, ale výdavkami v zmysle medzinárodného aj nášho práva a tieto spotrebuje na to, na čo sú určené. Napríklad v roku 2016 bol doma dlhšiu dobu od 23.7.2016 do 20.8.2016, kedy poberal len minimálnu mzdu, takto sa to opakuje. Momentálne je objednaný na operáciu 18.4.2017 s

práceschopnosťou aspoň 6 až 7 týždňov. K vyjadreniu pripojil potvrdenie Chirurgickej ambulancie Železničnej nemocnice s poliklinikou v Košiciach zo 14.2.2017 o objednaní na operáciu 18.4.2017, konkrétne pupkového pruhu. Ďalej priložil pokladničné bločky o kúpe stravy v zahraničí.

7. Oprávnená vo vyjadrení k vyjadreniu povinného uviedla, že pokiaľ má manželka povinného zdravotné problémy, môže požiadať o prehodnotenie svojho zdravotného stavu posudkovou komisiou Sociálnej poisťovne a žiadať o priznanie invalidity. Potom by nemusela byť uchádzačkou o zamestnanie. Bez príjmu je zrejme z dôvodu vysokého príjmu povinného ako spoluposudzovanej osoby, teda nespĺňa podmienky pre poskytovanie dávky v hmotnej núdzi a príspevku na bývanie. Pokiaľ povinný porovnáva jej výdavky s výdavkami jej sestry uviedla, že v súvislosti so štúdiom na lekárskej fakulte má neporovnateľne vyššie náklady len na zakúpenie učebníc, študijných materiálov, čo v konaní preukázala. Pokiaľ povinný poukazuje na zvýšený príjem jej matky uviedla, že matka si zvýšila kvalifikáciu, keď ukončila prvý stupeň vysokoškolského štúdia a to z dôvodu, aby mohla lepšie zabezpečovať rodinu. Štúdium jej pomohli financovať jej rodičia. K možnosti brigádnickej činnosti uviedla, že štúdium medicíny je tak náročné, že každá pracovná aktivita by bola na úkor jej študijných výsledkov. K majetkovým pomerom matky uviedla, že vlastní trojizbový byt, ktorý nadobudla do osobného vlastníctva po ukončení konania o vyporiadanie BSM a vyplatení podielu z hodnoty bytu vo výške 150.000,- Sk bývalému manželovi, teda povinnému. Tieto peniaze si jej matka musela požičať. Otec má v súčasnosti v BSM byt, ktorý zakúpil spolu s terajšou manželkou. Pokiaľ ide o vlastníctvo polovice rodinného domu a záhrady, tieto nehnuteľnosti matka nadobudla dedením, záhradu vlastní výlučne jej sestra a v nehnuteľnosti má doživotné právo bývania stará matka. Poukázala na to, že povinný sa pravdepodobne stane dedičom na nehnuteľnostiach vo vlastníctve svojich rodičov, ktorí vlastní rodinný dom. Pokiaľ ide o vlastníctvo auta značky Opel, je to ojazdené motorové vozidlo rok výroby 1995 a má hodnotu cca 300 €. Otec, teda povinný, vlastní dve osobné motorové vozidlá značky Volkswagen Golf a Passat s neporovnateľne vyššou hodnotou. Pokiaľ ide o uvádzané diéty, má za to, že tieto sú pre povinného zdrojom príjmov a výdavkom sú pre zamestnávateľa. To, že povinný nemá pravidelný mesačný príjem nie je argumentom na posudzovanie výšky výživného. Pokiaľ nemá prácu, môže si svoj príjem zvýšiť príjmom z dohody o vykonaní práce alebo pracovnej činnosti. Na základe uvedeného zotráva na svojom odvolaní.

8. Povinný vo vyjadrení k vyjadreniu oprávnenej zopakoval svoju predchádzajúcu argumentáciu a doplnil, že za operáciu zaplatil 45 €, ktorá nebola hradená zdravotnou poisťovňou a v tejto súvislosti nepracoval sedem týždňov od 8.4.2017 do 27.5.2017.

9. Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z § 379 CSP a § 66 CMP bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario a dospel k záveru, že nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na zmenu, preto ho podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

10. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

11. Podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

12. Odňatím možnosti konať pred súdom je potrebné rozumieť taký postup súdu, ktorým účastníkovi konania odníma tie procesné práva, ktoré mu zákon priznáva. O uvedenú vadu ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva. Vady zakladajúce zmätočnosť súdneho konania, ktoré zavinil súd svojím procesným postupom v rozpore so zákonom, spravidla vždy účastníkovi konania odnímajú možnosť konať pred súdom, pretože mu bránia v realizácii tých procesných práv, ktoré mu zákon priznáva na účelné uplatnenie alebo bránenie práva proti druhej strane v konaní. Vady spôsobujúce zmätočnosť konania môžu nastať aj pri samotnom vydávaní rozhodnutia ako dôsledok absencie niektorej jeho podstatnej časti. Nepreskúmateľnosť rozhodnutia ako celku môže byť dôsledkom obsahovej a gramatickej nezrozumiteľnosti, neurčitosti alebo neodôvodnenosti v prípade chýbajúceho skutkového stavu a právneho posúdenia veci, ale rovnako aj diametrálnou rozpornosťou výroku

rozhodnutia s jeho dôvodmi, vecnou rozdielnosťou medzi vyhláseným rozhodnutím a jeho písomným vyhotovením, ale aj rozpornosťou jednotlivých výrokov rozhodnutia. Vydanie zmätočného rozhodnutia bez ďalšieho nemá svoje právne opodstatnenie, a preto je vždy nevyhnutné takéto rozhodnutie zrušiť najmä z hľadiska Ústavou zaručeného práva na súdnu ochranu, na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 a nasl. Ústavy SR. Obsah práva na súdnu ochranu nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri ich uplatnení, ale jeho obsahom je i zákonom upravené relevantné konanie súdov. Konanie súdu v súlade so zákonom musí vykazovať určitú kvalitu a v materiálnom ponímaní zabezpečovať tak právo na súdnu ochranu. Samotné súdne rozhodnutie, ktorým sa završuje poskytovanie súdnej ochrany musí byť logickým a právnym vyústením doterajšieho priebehu a výsledkov konania, pri jeho vydaní musia byť zachované formálne a obsahové náležitosti s dôrazom na prvky vykonateľnosti, zrozumiteľnosti, určitosti, jasnosti a súladu jeho skutkových i právnych dôvodov vo vzťahu k výroku.

13. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku a konania, ktoré mu predchádzalo dospel k záveru, že súd prvej inštancie svojím procesným postupom v rozpore so zákonom odňal účastníkom konania možnosť konať pred súdom, a teda znemožnil im realizáciu tých procesných práv, ktoré im zákon priznáva na účelné uplatnenie či bránenie práva v konaní. V prvom rade zo zápisníc o pojednávaníach nevyplýva, že by bol vykonaný čo i len jediný listinný dôkaz v súlade s ust. § 188 ods. 1 CSP a § 204 CSP a účastníci konania sa teda ani k dôkazom vyjadriť nemohli podľa čl. 9 základných princípov CSP napriek tomu, že účastníci predložili v konaní množstvo listinných dôkazov a aj súd zadovážil ďalšie listinné dôkazy, na ktoré v konečnom dôsledku všeobecne poukázal v bode 7. odôvodnenia napadnutého rozsudku. Tento nesprávny procesný postup súdu má za následok porušenie práva účastníkov konania vyjadriť sa k vykonanému dokazovaniu a relevantným spôsobom zhrnúť svoje záverečné návrhy (§ 182 CSP).

14. Uvedené vady konania sa v konečnom dôsledku prejavili i v odôvodnení napadnutého rozsudku, v rámci ktorého je súd povinný navzájom si odporujúce dôkazy hodnotiť a zdôvodniť, napríklad prečo niektoré z nich pokladá za nevierohodné, prečo niektoré odmietol vziať pri formulovaní rozhodnutia do úvahy, prípadne prečo sa niektorými dôkaznými návrhmi odmietol zaoberať. Zásada voľného hodnotenia dôkazov zakotvená v ust. § 191 CSP totiž neznamená, že by súd vo svojom rozhodovaní mal na výber, ktoré z vykonaných dôkazov vyhodnotí a ktoré nie, alebo o ktoré z vykonaných dôkazov svoje skutkové závery oprie a ktoré opomenie. Súd je totiž povinný vysporiadať sa so všetkým, čo vyšlo v priebehu konania najavo, ak to má vzťah k prejednávanej veci, pričom svoj výklad musí prispôbiť konkrétnym okolnostiam prejednávanej veci, najmä rozsahu dokazovania, zložitosti zisťovania skutkového (skutočného) stavu veci, množstvu návrhov účastníkov na vykonanie dôkazov a pod. a viesť ho tak, aby jeho závery o rozhodujúcich skutočnostiach neboli pre nezrozumiteľnosť alebo nedostatok dôvodov nepreskúmateľné. Následné právne posúdenie veci má potom obsahovať výklad o tom, z ktorých ustanovení zákona alebo iného právneho predpisu súd vychádzal a výklad o tom, aké majú účastníci na základe zisteného skutkového (skutočného) stavu podľa týchto ustanovení vo vzťahu k predmetu konania práva a povinnosti a ako bola preto vec rozhodnutá.

15. V prípade konania o zmenu výživného podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine je súd povinný dôsledne zistiť výrazné zmeny pomerov na strane oprávneného alebo povinného, ktoré boli podkladom pre predchádzajúce rozhodnutie o výživnom, pričom musí ísť o zmenu trvalú, nie len prechodnú a musí sa jednať o zásadnú zmenu v tých okolnostiach, z ktorých vychádzalo predchádzajúce rozhodnutie súdu o výživnom. Aj pri rozhodovaní o zmene výživného sa použijú zásady, ktoré sú rozhodujúce pre určenie výživného. Pokiaľ ide o vyživovaciu povinnosť rodičov k deťom, kritériá určovania rozsahu vyživovacej povinnosti vyplývajú z § 62, eventuálne z § 63, ak ide o povinného, ktorý má príjem z inej, než závislej činnosti, ako aj spoločných ustanovení § 75 Zákona o rodine.

16. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku nevyplýva dôsledné porovnanie pomerov účastníkov v čase predchádzajúceho rozhodnutia o výživnom s terajšími pomermi, okrem jedinej skutočnosti a to, že navrhovateľka, teda oprávnená je od septembra 2016 študentkou vysokej školy. K akému konkrétnemu zvýšeniu odôvodnených potrieb oprávnenej v tejto súvislosti došlo, a ani aké sú aktuálne možnosti, schopnosti a majetkové pomery rodičov okrem príjmov z pracovnej činnosti a u povinného aj z renty, však z odôvodnenia rozsudku nie je možné zistiť. Všeobecné poukázanie na listinné dôkazy (nevykonané) a obsah spisov s jednoduchým záverom, že sú identické s dôkazmi v predchádzajúcich konaniach, zjavne nie je možné považovať za zrozumiteľné a presvedčivé odôvodnenie rozsudku, a to aj s poukazom na

tvrdenia účastníkov vo vzťahu k možnostiam, schopnostiam a majetkovým pomerom rodičov oprávnenej prezentovanej jednak v priebehu konania na súde prvej inštancie ako aj v odvolacom konaní.

17. Napokon aj výrok rozsudku je zmätočný v dôsledku jeho neurčitosti a nejasnosti, nakoľko nie je zrejmé, od kedy je povinný zaviazaný prispievať na výživu oprávnenej zvýšeným výživným a ako je výživné splatné. Vzhľadom na to, že oprávnená v návrhu na začatie konania neuviedla, od kedy žiada zvýšiť výživné v súlade s ust. § 77 ods. 1 Zákona o rodine bolo potrebné rozhodnúť o jej návrhu odo dňa začatia súdneho konania. V prípade, ak by súd zvýšil výživné od podania návrhu, je potrebné rozhodnúť aj o nedoplatku na výživnom, ktoré vzniklo jeho zvýšením a zároveň rozhodnúť o jeho splatnosti.

18. Pre úplnosť odvolací súd dodáva vo vzťahu k návrhu oprávnenej na určenie jednorazového príspevku pred začiatkom každého akademického roka, že takýto nárok nemá oporu v Zákone o rodine s tým, že výživné sa určuje v zmysle zákonných kritérií vyplývajúcich z vyššie uvedených ustanovení Zákona o rodine a zahŕňa i eventuálne nepravidelné výdaje oprávneného.

19. Vzhľadom na to, že súd prvej inštancie svojim zmätočným procesným postupom znemožnil účastníkom konania uskutočňovať im patriace procesné práva, čím došlo k porušeniu ich práva na spravodlivý proces a teda bola im odňatá možnosť konať na súde a tieto nedostatky nie je možné napraviť v konaní pred odvolacím súdom, musel odvolací súd napadnutý rozsudok podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP zrušiť a podľa § 391 ods. 1 CSP vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie bez preskúmania vecnej správnosti napadnutého rozsudku.

20. V ďalšom konaní bude povinnosťou súdu prvej inštancie odstrániť vyššie uvedenú zmätočnosť konania aj rozhodnutia, dôsledne zistiť skutočný stav veci, vysporiadať sa s podstatnými tvrdeniami účastníkov konania prezentovanými aj v odvolacom konaní, posúdiť skutočný stav veci podľa príslušných ustanovení Zákona o rodine, opäť vo veci rozhodnúť, v súlade s § 191 ods. 1 CSP vyhodnotiť dôkazy jednotlivo ako aj v ich vzájomnej súvislosti a následne svoje rozhodnutie jednoznačne odôvodniť v súlade s § 220 ods. 2 CSP tak, aby rozhodnutie a úvahy, ktorými sa riadil pri rozhodovaní boli spätne preskúmateľné a boli logicky správne a presvedčivé.

21. Rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 3 vety druhej CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 a nasl. CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je dovolateľ fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).